

Birden fazla KDV vergilendirme dönemini kapsayan beslenme danışmanlığı hizmetinde belge düzeni hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	58889402-105[2015/127-1038]-79995
Tarih	13.11.2017

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BALIKESİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 58889402-105[2015/127-1038]-79995

13.11.2017

Konu : Birden fazla KDV vergilendirme dönemini kapsayan beslenme danışmanlığı hizmetinde belge düzeni

İlgi : 24.02.2014 tarihli ve 2964 (gelen evrak) sayılı özelge talep formunuz.

Başkanlığımıza vermiş olduğunuz ilgide kayıtlı özelge talep formunuzda, beslenme danışmanlığı, beslenme ile ilgili gıda ürünleri satışı ve spor salonu işletmeciliği faaliyetinde bulunduğunuz, beslenme danışmanlığı hizmetini 2, 4, 6'şar aylık dönemler halinde sözleşme düzenlemek suretiyle sunduğunuz ancak, zaman zaman danışmanlık ücretlerinizin ödenmediği, bazen de programların yarım kaldığı ve

tamamlanamadığı belirtilerek, bu durum karşısında faturayı hangi süre içerisinde düzenleyeceğinizin bildirilmesi istenilmektedir.

A- GELİR VERGİSİ KANUNU İLE VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 65 inci maddesinde "*Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.*"

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır..." hükmü yer almaktadır.

Serbest meslek faaliyetinde ana unsur, faaliyetin sermayeden ziyade kişisel çalışmaya, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanması ve faaliyetin kendi nam ve hesabına yapılmasıdır. Burada, yalnızca emeğe dayanan organizasyon yeterli olmadığı gibi, geliri doğuran emeğin, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanıyor olması gerekmektedir.

Ayrıca, Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinde, "*Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır*" hükmü yer almakta olup, aynı Kanunun 38 inci maddesinin birinci fıkrasında, bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet fark olduğu, bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olacağı, ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hüküm altına alınmıştır.

Ticari kazancın tespitinde iki temel ilke geçerli olup, bunlar "*dönemsellik*" ve "*tahakkuk esası*" ilkeleridir. Tahakkuk esası ilkesinde, gelir veya giderin miktar ve mahiyet itibariyle kesinleşmiş olması yani geliri veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra, miktarının ve işlemde kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Bu esas dikkate alındığında bir gelir veya gider unsurunun özel bir düzenleme bulunmadığı sürece, mahiyet ve tutar itibariyle kesinleştiği dönemin kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir. Dönemsellik ilkesi ise bu gelir veya giderin ilgili olduğu döneme intikalinin sağlanmasıdır.

Diğer taraftan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 172 nci maddesiyle ticaret ve sanat erbapları ile serbest meslek erbaplarına defter tutmak zorunda oldukları, 176 ncı maddesinde tüccarların defter tutma

bakımından bilanço esasına ve işletme hesabı esasına göre defter tutacaklar şeklinde iki sınıfa ayrılmış oldukları, 182 nci maddesinde bilanço esasında yevmiye defteri, defterikebir ve envanter defterinin tutulacağı, 193 üncü maddesinde işletme hesabı esasında işletme hesabı defterinin tutulacağı, 232 nci maddesinde birinci ve ikinci sınıf tüccarların hangi satış ve işleri için fatura düzenlemek mecburiyetinde oldukları, 233 üncü maddesinde ise birinci ve ikinci sınıf tüccarların fatura vermek zorunda olmadıkları satışları ve yaptıkları işler için düzenlemek zorunda oldukları perakende satış vesikalarına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Mezkûr Kanunun 210 uncu maddesinde de serbest meslek erbabının serbest meslek kazanç defteri tutacağı belirtilmiş, 236 ncı maddesinde ise serbest meslek erbabının, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim edeceği ve bir nüshasını da müşteriye vereceği, müşterinin ise bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetinde olduğu hüküm altına alınmıştır.

Buna göre;

- Beslenme danışmanlığı faaliyetinin bir işverene bağlı olmaksızın, sermayeden ziyade ilmi ya da mesleki bilgiye bağlı olarak yapılması ve bir organizasyon kurmayıp kişinin kendi sorumluluğu altında gerçekleştirilmesi halinde söz konusu faaliyetin serbest meslek kazancının tespitine ilişkin hükümler çerçevesinde vergilendirilmesi gerekmekte olup, mesleki faaliyete ilişkin her türlü tahsilat için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim edilerek bir nüshasının müşteriye verilmesi ve bu faaliyetlerinizden elde edilen gelir için serbest meslek kazanç defteri tasdik ettirilerek kullanılması zorunludur.

- Ticari amaçlı alım satıma konu olmamak şartıyla, serbest meslek faaliyetinin sürdürülmesi için zorunlu olarak alınan ve verilmiş olan hizmetin ifasında kullanılan ilaç ve gıdalar dolayısıyla serbest meslek faaliyetinin vasfı değişmeyecektir. Dolayısıyla, satın alınan ilaç ve gıdaların sadece beslenme danışmanlığı faaliyeti kapsamında tedavi amacıyla yapılan satışlardan ibaret olması ve bu satışlardan elde edilen kazancın da serbest meslek kazancına dahil edilerek tahsil edilmesi halinde düzenlenecek serbest meslek makbuzunda tedavi ile tedavide kullanılan ilaç ve gıda bedellerinin ayrı ayrı gösterilmesi gerekmektedir.

- Spor salonu işletmeciliği faaliyetinden elde edilen kazanç ile beslenme danışmanlığı işlemlerinde kullanılan ilaç ve gıdaların danışmanlık faaliyeti dışında sadece alım-satıma konu olması halinde, bu ilaç ve gıdaların satışından elde edilen kazancın Gelir Vergisi Kanununun ticari kazançla ilişkin hükümleri çerçevesinde vergilendirilmesi gerektiğinden, Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinde sayılan şartlardan birini taşımanız halinde bilanço esasına göre, aksi takdirde işletme hesabı esasına göre defter tasdik ettirilerek, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında fatura veya fatura yerine geçen belge düzenlenmesi icap etmektedir.

B- KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin (a) bendine göre, vergiyi doğuran olay, malın teslimi ve hizmetin yapılması ile meydana gelmektedir. Malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi halinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesiyle de vergiyi doğuran olayın meydana geleceği Kanunun 10 uncu maddesinin (b) bendinde hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 10 uncu maddesinin (c) bendinde de, kısım kısım mal teslimi veya hizmet yapılması mutad olan veya bu hususlarda mutabık kalınan hallerde her bir kısmın teslimi veya bir kısım hizmetin yapılması anında vergiyi doğuran olayın meydana geleceği hüküm altına alınmıştır.

Bu bağlamda, beslenme danışmanlık hizmeti ile spor salonu işletmek suretiyle spor tesisinde vereceğiniz hizmetlerde her bir vergilendirme dönemi itibariyle vergiyi doğuran olay meydana gelmektedir.

Öte yandan, tarafınızca verilecek hizmetlerde bedelin tamamının veya bir kısmının verilecek hizmetlerden önce tahsil edilmesi halinde fatura veya benzeri belge düzenlenmemiş olması kaydıyla KDV doğmamaktadır.

Bu çerçevede, bir vergilendirme döneminden fazla devam eden hizmetler için takvim yılının bir ayından oluşan her bir dönem itibariyle KDV matrahının; hizmet için belirlenen toplam bedelin, hizmetin verildiği ay sayısına bölünmek suretiyle hesaplanması mümkün bulunmaktadır. Bir vergilendirme döneminden fazla devam etmeyen hizmetler için ise, belirlenen bedele ilişkin KDV'nin hizmetin verildiği dönem KDV beyannamesinde beyan edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, gıda ürünleri satışına ilişkin KDV'nin, satışın yapıldığı dönem beyannamesinde beyan edileceği tabiidir.

Ancak, beslenme danışmanlık hizmeti ile spor tesislerinde verilecek hizmetlerin yapılmasından veya gıda ürünlerinin tesliminden önce fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi halinde, KDV Kanununun 10 uncu maddesinin (b) bendi gereğince toplam bedel üzerinden KDV hesaplanarak beyan edilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026